RETSMØDERAPPORT
i sag C-219/89 *

I — Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

A — *Faktiske omstændigheder og relevante retsforskrifter*

Nærværende sag vedrører tariferingen af en vare, som består af 39,4% appelsinsaft og 60,6% sukker og er beregnet til at blive videreforarbejdet til færdige drikkevarer ved tilsætning af vand og/eller sukker.

Oberfinanzdirektion München afgav over for firmaet Wesergold GmbH & Co. KG (herefter benævnt »Wesergold«) en bindende tariferingsoplysning, hvorefter varen skulle tariferes under pos. 21.06 i Den Fælles Toldtarif. Pos. 21.06 er en opsamlingsposition, som omfatter »tilberedte næringsmidler, ikke andetsteds tariferet«.

Oberfinanzdirektion var nemlig af den opfattelse, at varen på grund af sukkertilsætningen havde mistet sin oprindelige karakter af frugtsaft og således ikke kunne henføres under pos. 20.09. Denne position omfatter »frugt- og grøntsagssafter (herunder druemost), ugærede og ikke tilsat alkohol, også tilsat sukker eller andre sødemidler«. Oberfinanzdirektion fandt endvidere, at varen på grund af den anvendelse, som den var beregnet til, heller ikke kunne henføres under pos. 22.02. Denne position vedrører »vand, herunder mineralvand og vand tilsat kulsyre, tilsat sukker eller andre sødemidler eller aromatiseret, og andre ikke-alkoholholdige drikkevarer, undtagen frugt- og grøntsagssafter henhørende under pos. 20.09«.

Wesergold anlagde sag ved Bundesfinanzhof til prøvelse af denne tarifering. Efter selskabets opfattelse falder den omhandlede »appelsinsaft med sukker« ind under pos. 20.09. Smagen og den gule farve beviser, at produktet har bevaret sin oprindelige karakter af frugtsaft.

B — *Det præjudicielle spørgsmål*

Ved kendelse af 6. juni 1989 udsatte Bundesfinanzhof sagen og forelagde Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål, jf. EØF-Traktatens artikel 177:

»Skal en vare, som består af 39,4% appelsinsaft og 60,6% sukker, tariferes som 'frugtsaft, tilsat sukker' under pos. 20.09 i Den Kombinerede Nomenklatur?«

Bundesfinanzhof er enig med Oberfinanzdirektion i, at pos. 21.06 bør finde anvendelse. Da varen efter forarbejdningen er blevet til sirup og ikke længere umiddelbart er egnet som drikkevare, har den mistet sin oprindelige karakter af appelsinsaft og kan derfor ikke tariferes under pos. 20.09. Samme opfattelse har Verband der deutschen Fruchtsaft-Industrie og Bundesver-

* Processprog: tysk.

band der deutschen Erfrischungsgetränke-Industrie. Den finder i øvrigt også støtte i Rådets direktiv 75/726/EØF af 17. november 1975 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om frugtsaft og visse lignende produkter (EFT L 311, s. 40, herefter benævnt »direktiv 75/726«). I henhold til direktivets artikel 1, nr. 5, og artikel 4, stk. 2, er det en forudsætning for at sælge et produkt under betegnelsen »frugtsaft«, at der kun er tilsat en ringe mængde sukker, og at produktet har bevaret den farve, aroma og smag, som er karakteristisk for frugtsaft.

C — *Retsforhandlinger for Domstolen*

Bundesfinanzhof's kendelse er registreret på Domstolens Justitskontor den 13. juli 1989.

I henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for De Europæiske Fællesskabers Domstol er der indgivet skriftlige indlæg den 20. oktober 1989 af sagsøgeren i hovedsagen, Wesergold, ved advokat Von Alvensleben, og den 30. oktober 1989 af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved J. Sack, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget, bistået af R. Kubicki, tjenestemand i Forbundsrepublikken Tysklands Justitsministerium og stillet til rådighed for Kommissionens Juridiske Tjeneste som led i udvekslingsordningen for nationale embedsmænd.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisoptagelse.

Ved afgørelse af 4. juli 1990 har Domstolen henvist sagen til Første Afdeling, jf. procesreglementets artikel 95, stk. 1 og 2.

II — Skriftlige indlæg for Domstolen

Ifølge *Wesergold* skal der ved tariferingen af en vare under pos. 20.09 ikke tages hensyn til varens bestemmelse eller anvendelse, således som Oberfinanzdirektion har gjort det. Ifølge fast retspraksis (navnlig dom af 16.12.1976, sag 38/76, Luma, Sml. s. 2027, og dom af 8.12.1977, sag 62/77, Carlsen-Verlag, Sml. s. 2343) skal tariferingen, medmindre andet udtrykkeligt fremgår af Den Fælles Toldtarif, ske på grundlag af varens objektive kendetegn. I den foreliggende sag gælder dette så meget mere, som pos. 20.09 efter ordlyden henviser til sammensætningen af varen og ikke til dens bestemmelse.

Under alle omstændigheder kan det ifølge Wesergold udledes af underpositionerne 20.09-1191 og 20.09-1991, at det ikke er noget kriterium for tariferingen under pos. 20.09, at varen umiddelbart kan drikkes. Disse underpositioner finder nemlig anvendelse på frugtsaft »med indhold af tilsat sukker på over 30 vægtprocent«, mens safter, der umiddelbart kan drikkes ufortyndet, højst indeholder 20%.

Wesergold har endvidere påberåbt sig Toldsamarbejdsrådets forklarende bemærkninger, hvorefter en vare kun kan henføres un-

der pos. 20.09, såfremt den har bevaret sin oprindelige karakter af frugtsaft. Denne forudsætning er ifølge selskabet opfyldt i det foreliggende tilfælde. I øvrigt beskrives varen i selve tariferingsoplysningen som en gul, uklar og sirupagtig væske, der lugter og smager som appelsiner.

Wesergold har til støtte for sin opfattelse fremlagt erklæringer fra henholdsvis Institut Nehring, Institut Fresenius og Gesellschaft für Lebensmittel-Forschung mbH. Disse tre institutioner er ifølge Wesergold anerkendte på nationalt plan og har et indgående kendskab til den omtvistede vare.

Wesergold har afvist Oberfinanzdirektion's opfattelse, hvorefter en vare kun kan tariferes under pos. 20.09, såfremt frugtsaftens sukkerindhold er mindre end 50%. Det i positionen anvendte ord »tilsat« er fuldstændig neutralt og betyder kun, at et stof bliver tilsat et andet stof, uden at det kræves, at det tilsatte kun må være en biting. Under alle omstændigheder er der i det foreliggende tilfælde ikke tale om, at sukkeret er blevet hovedbestanddelen i varen, da det uden videre er blevet opløst i appelsinsaften.

Det af Oberfinanzdirektion forfægtede synspunkt, hvorefter en vare for at kunne tariferes under pos. 20.09 kun må tilsættes den mængde sukker, som er nødvendig for at give frugtsaften dens naturlige sødme, kan ifølge Wesergold tilbagevises på grundlag af såvel Den Fælles Toldtarif som Toldsamarbejdsrådets forklarende bemærkninger. Efter ordlyden gælder underposition 20.09-1991 nemlig for frugtsafter »med indhold af tilsat sukker på over 30 vægtprocent«, hvilket allerede er langt mere end nødvendigt for at give frugtsaften dens naturlige sødme. Hvad angår de forklarende bemærkninger, sondres der dér mellem sukker og andre sødemidler. Mens det for de sidstnævntes vedkommende opstilles som en betingelse, at »det tilsatte kvantum ikke overstiger det for normal sødning nødvendige«, er der ikke anført noget sådant med hensyn til sukker. Man kan heraf slutte modsætningsvis, at sukker modsat andre sødemidler ikke er underlagt nogen form for begrænsning.

I modsætning til, hvad Oberfinanzdirektion har anført, gælder underposition nr. 20.09-1991 ikke kun for koncentrerede frugtsafter med et højt naturligt sukkerindhold. Ifølge Wesergold er dette synspunkt i modstrid med Den Fælles Toldtarif, Toldsamarbejdsrådets forklarende bemærkninger og generaladvokat Warners forslag til afgørelse forud for dommen af 10. juni 1975 (sag 91/74, Hauptzollamt Hamburg-Ericus mod Hamburger Import-Kompanie, Sml. s. 643). For det første vedrører pos. 20.09 og underposition 20.09-1991 frugtsafter, også tilsat sukker, og ikke frugtsafter, hvis sukkerindhold er blevet forhøjet gennem koncentrering. Endvidere hedder det udtrykkeligt i de forklarende bemærkninger til pos. 20.09, at det er uden betydning, om det i frugtsaften indeholdte sukker stammer fra fremstillingsprocessen eller er tilsat. Endelig henviste generaladvokat Warner i den førnævnte sag til, at ingen af parterne forsøgte at påvise, at appelsinsaftens sukkerindhold på 63% var naturligt sukker, og han har dermed givet udtryk for, at sukkerets

oprindelse er uden betydning for tariferingen.

Ifølge Wesergold har hverken direktiv 75/726 eller de almindelige regler om levnedsmidler nogen som helst betydning i den omhandlede sammenhæng, og det af to grunde: Reglerne om levnedsmidler fastsætter de nærmere betingelser for, at et produkt kan udbydes til den endelige forbruger; de kan ikke yde noget bidrag til fortolkningen af Den Fælles Toldtarif, som har et helt andet formål, nemlig reguleringen af indførsel af varer. Endelig ville underposition 20.09-1991 miste sin betydning, såfremt der i denne sag skulle ske anvendelse af reglerne om levnedsmidler. Denne underposition gælder nemlig for frugtsafter »med indhold af tilsat sukker på over 30 vægtprocent«, mens sådanne varer i henhold til reglerne om levnedsmidler behandles som appelsinsirup.

Wesergold har endvidere erklæret sig uenig i de to af Bundesfinanzhof fremlagte udtalelser. Mens Bundesverband der deutschen Erfrischungsgetränke-Industrie selv anerkender, at det ikke er ansvarligt for tariferingen af frugtsafter, har Verband der deutschen Fruchtsaft-Industrie en forkert opfattelse. Forbundet mener, at karakteren af frugtsaft går tabt, hvis sukkerindholdet overstiger det dobbelte af, hvad der er tilladt efter reglerne om levnedsmidler. En sådan regel lider ifølge Wesergold af to mangler: For det første er den baseret på direktiv 75/726, som af de allerede anførte grunde ikke kan anvendes her. For det andet er den i strid med Den Fælles Toldtarif, hvis pos. 20.09 gælder for appelsinsaft med et indhold af tilsat sukker på over 30 vægtprocent.

Wesergold har endelig bemærket, at de tyske toldmyndigheder indtil 1987 tariferede den omtvistede vare under pos. 20.09, og at denne tarifering som hovedregel fortsat er gældende i de andre medlemsstater. Den af Oberfinanzdirektion foretagne ændring medfører, at de tyske virksomheder stilles dårligere end deres udenlandske konkurrenter.

Kommissionen er af den opfattelse, at pos. 20.09 ikke omfatter frugtsafter med et sukkerindhold på over 50%. Denne begrænsning følger såvel af Den Fælles Toldtarif og de forklarende bemærkninger hertil som af punkt 3 i de almindelige tariferingsbestemmelser vedrørende Den Kombinerede Nomenklatur.

Kommissionen har indledningsvis fremhævet, at appelsinsaft med et sukkerindhold på 43% utvivlsomt falder ind under pos. 20.09 i Den Kombinerede Nomenklatur. Ifølge ordlyden omfatter underpositionerne 20.09-1191 og 20.09-1991 nemlig udtrykkeligt appelsinsaft med et indhold af tilsat sukker på over 30 vægtprocent, mens man ifølge punkt 5 i de supplerende bestemmelser kan gå ud fra, at en sådan saft har et naturligt sukkerindhold på 13%.

Kommissionen har endvidere fremhævet, at det ifølge Toldsamarbejdsrådets forklarende bemærkninger til pos. 20.09 generelt kræves, at appelsinsaften har bevaret sin oprindelige karakter af frugtsaft, og at balancen mellem de forskellige bestanddele er bevaret ved tilsætning af andre sødemidler end sukker. Det følger heraf, at kun appelsinsaft med et sukkerindhold på under 50% kan tariferes under pos. 20.09.

En sådan regel finder ifølge Kommissionen ligeledes støtte i punkt 3 i de almindelige tariferingsbestemmelser vedrørende Den Kombinerede Nomenklatur, hvor det udtales, at »såfremt varer ... kan henføres under to eller flere positioner, ... tariferes [blandinger] ..., som om de bestod af det materiale eller den bestanddel, der er karaktergivende«. I det foreliggende tilfælde bliver sukkeret det karaktergivende kendetegn for varen, som derfor ikke længere kan tariferes under pos. 20.09.

Kommissionen anser heller ikke sin opfattelse for uforenelig med artikel 4, stk. 2, litra a), nr. ii), tredje led, i direktiv 75/726, hvorefter tilsætning af sukker kun tillades »i en mængde udtrykt i tørstof, på højst... 100 g pr. liter saft ... for at opnå sød smag«. Under alle omstændigheder kan direktivet ikke anvendes ved fortolkningen af Den Fælles Toldtarif, da det har et helt andet formål.

Efter Kommissionens opfattelse kan varen heller ikke tariferes under pos. 22.02, da det ikke er egnet til direkte konsum. Dette er nemlig en forudsætning, som kan udledes af punkt 4 i Toldsamarbejdsrådets forklarende bemærkninger, samlingen af dets tariferingsudtalelser og Domstolens dom af 26. marts 1981 (sag 114/80, Ritter, Sml. s. 895).

Kommissionen har herefter konkluderet, at varen henhører under opsamlingspositionen 21.06. Den understreger herved, at varen svarer til beskrivelsen i punkt 12 i de forklarende bemærkninger, som lyder således: »Sammensatte tilberedninger til fremstilling af limonader og andre drikkevarer, bestående af fx: -sirupper, aromatiserede eller farvede, som er sukkeropløsninger tilsat naturlige eller kunstige stoffer, der giver varerne smag af bl.a. visse frugter...«.

Kommissionen har derfor foreslået, at det præjudicielle spørgsmål besvares således: »Pos. 20.09 i Den Kombinerede Nomenklatur, som ligger til grund for den siden 1. januar 1988 gældende Fælles Toldtarif, skal fortolkes således, at appelsinsaft, som er tilsat så meget sukker, at det samlede sukkerindhold overstiger 60%, ikke skal tariferes som 'frugtsaft, tilsat sukker' under pos. 20.09 i Den Kombinerede Nomenklatur«.

R. Joliet
Refererende dommer